

Prædiken til 16. søndag efter trinitatis

Joh. 11,19-45

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Mange jøder var kommet ud til Martha og Maria for at trøste dem i sorgen over deres bror. Da nu Martha hørte, at Jesus var på vej, gik hun ud for at møde ham; men Maria blev siddende inde i huset. Martha sagde til Jesus: »Herre, havde du været her, var min bror ikke død. Men selv nu ved jeg, at hvad du beder Gud om, vil Gud give dig.« Jesus sagde til hende: »Din bror skal opstå.« Martha sagde til ham: »Ja, jeg ved, at han skal opstå ved opstandelsen på den yderste dag.« Jesus sagde til hende: »Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø. Tror du det?« Hun svarede: »Ja, Herre, jeg tror, at du er Kristus, Guds søn, ham som kommer til verden.« Da hun havde sagt det, gik hun tilbage og kaldte ubemærket på sin søster Maria og sagde: »Mesteren er her og kalder på dig.« Da Maria hørte det, rejste hun sig straks op og gik ud til ham. Jesus var endnu ikke kommet ind i landsbyen, men var stadig dér, hvor Martha havde mødt ham. Jøderne, som var inde i huset hos Maria for at trøste hende, så, at hun hurtigt rejste sig og ville ud; de fulgte efter hende, da de mente, at hun gik ud til graven for at græde dér. Da nu Maria kom ud, hvor Jesus var, og så ham, faldt hun ned for hans fødder og sagde: »Herre, havde du været her, var min bror ikke død.« Da Jesus så hende græde og så de jøder græde, som var fulgt med hende, blev han stærkt opbragt og kom i oprør og sagde: »Hvor har I lagt ham?« »Herre, kom og se!« svarede de. Jesus brast i gråd. Da sagde jøderne: »Se, hvor han elskede ham.« Men nogle af dem sagde: »Kunne han, som åbnede den blindes øjne, ikke også have gjort, at Lazarus ikke var død?« Da blev

Jesus atter stærkt opbragt, og han går hen til graven. Det var en klippehule, og en sten var stillet for den. Jesus sagde: »Tag stenen væk!« Martha, den dødes søster, sagde til ham: »Herre, han stinker allerede; han ligger der jo på fjerde dag.« Jesus sagde til hende: »Har jeg ikke sagt dig, at hvis du tror, skal du se Guds herlighed?« Så tog de stenen væk. Jesus så op mod himlen og sagde: »Fader, jeg takker dig, fordi du har hørt mig. Selv vidste jeg, at du altid hører mig, men det var for folkeskarens skyld, som står her, at jeg sagde det, for at de skal tro, at du har udsendt mig.« Da han havde sagt det, råbte han med høj røst: »Lazarus, kom herud!« Og den døde kom ud, med strimler af linned viklet om fødder og hænder og med et klæde viklet rundt om ansigtet. Jesus sagde til dem: »Løs ham og lad ham gå.« Mange af de jøder, som havde været med hos Maria og set, hvad Jesus havde gjort, kom nu til tro på ham. Joh 11,19-45

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 841, 125. årgang
September 2024
ISSN 0901-2214

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

Jeg skal indrømme, at det er en lidt kringlet måde at synge en salme på – først den ene vej, og så den anden vej, og med midterverset to gange. Men faktisk var det sådan, salmen var tænkt til at begynde med, da Holger Lissner skrev den – og den slår dagens tema an: Jesus, der binder og vinder over døden.

Salmen er, som I sidder med den nu, en korsmeditation. Det er der en lang tradition for i kirkens historie – at man bruger tid på i ro at kigge på korset og grunde over, hvad det betyder – for os og for verden.

I det kors, salmen er sat op som, er der to bevægelser. Vi begyndte fra oven og bevægede os lodret nedad. Det er også kristendommens første bevægelse: Fra Gud og til mennesker. I dét kapløb kommer vi aldrig først, for det er Gud, der opsøger os til at begynde med – og det er Gud, der sender sin søn til verden for at få livet til at gå op – reparere det, der er gået i stykker i menneskenes liv.

Den anden bevægelse går fra venstre mod højre i korsets arme – vandret. Det er al venligheds og nødhjælps bevægelse, fra menneske til menneske på en flad jord. Og det må være sådan, netop i den rækkefølge: Først oppefra og ned – Gud, der gør en bevægelse nedad mod os – og så siden vandret: Fra menneske til menneske. Det er både al kærligheds og al evangeliefortællings vej – at vi får noget fra oven, som vi må give videre til den næste i rækken.

Og så må vi også kigge på salmens indhold – hvad der står. For korsets lodrette bevægelse oppefra og ned – strofe 1-3 – er en bevægelse fra død mod liv. Vi sang først om den vej, vi alle skal gå alene – altså, det at vi i døden altid er selv, ligegyldig hvor mange vi har omgivet os med indtil da – og vi sang, at vi ikke ved noget om, hvad der sker bag ved dødens grænse. Det er dødens vilkår.

Og så i korsets midte: Noget om en mand. Det er egentligt sjovt, for det første menneske i Bibelen var også ”en mand” – Adam, hvis navn på hebraisk bare betyder ”mennesket”. Men det her er altså en anden mand – dén anden mand, om man vil: Jesus Kristus. En mand, der kunne gå ind i døden og vende det hele på hovedet, så døden pludselig blev til liv – mørket blev til lys.

Og så forandrer tonen sig i strofe 3 efter at have været gennem Kristus-midten: Nu er vi ikke alene på dødens vej, for der er en mand, der venter på os dér med liv. Det er bevægelsen fra død til liv, vi får lov at synge os igennem.

I strofe 4-6, fra venstre mod højre, bevæger vi os også – men nu fra synd til nåde – korsets anden bevægelse. Vi sang om Guds lov, der skulle værne mod ondskab, men som ingen mennesker kunne finde ud af at holde, fordi vi har så svært ved at stå imod mørkets kræfter.

Men igen sang vi os ind i midten – ind hos manden, der kunne gå ind i mørket og få det til at lyse op.

Og så ændrer tonen sig endnu engang: Kristus rejste en lov for verden – kærlighedens og nådens lov. Derfor skal vi ikke længere gå til i vores utilstrækkelighed, men kan både trøste og glæde os med, at vi har nok i hans nåde – at i ham er vi nok.

Det er i øvrigt så fine afslutningslinjer: Nu gælder nåden – til trøst for dem, som tror. Nåden gælder – og den må gælde for alle – det eneste særlige for os, der tror eller prøver på det, er, at vi har trøsten i den. Fordi vi har hørt det, kan vi trøste os med det – men nåden rækker også til dem, der ikke har hørt det – måske vi en dag må fortælle dem om det...

Det var en korsmeditation – om Kristus, der viser os vej fra død til liv og fra synd til nåde. Og alt det egentligt blot for at slå dagens tema an: At det netop handler om Kristi sejr over døden – at Jesus vinder.

--

Vi hørte om Lazarus før – han og hans søstre Maria og Martha er Jesus’ gode venner – og så dør Lazarus, mens Jesus er langt væk – ham, som de ellers tror kan helbrede syge – ja, de må have set det ske med deres egne øjne i deres tid sammen med ham. Men tragedien sker, sådan som Martha og Maria ser det: Lazarus når ikke at blive helbredt af Jesus, før Lazarus dør af sin sygdom – og da, det kan de ikke forestille sig, da er der ikke noget at gøre. Da må det være uafvendeligt slut.

Men når vi hører om Jesus – og særligt når vi hører om Jesus i Johannesevangeliet – er det lige som om, der hele tiden er en stemme, der siger: ”Vent, der er mere!”. Som om vi skal forstå, at det er en evangelisk grundpointe bag ved det hele – at det er Guds ord til os: Vent, der er mere.

For alt var ikke slut, bare fordi Jesus ikke var nået tilbage til at helbrede Lazarus fra sygdommen – for Jesus kunne mere end det: Han kunne oprejse Lazarus fra de døde.

Vi må forstå det som en stigende bevægelse, hvor Jesus gradvist bliver stærkere og stærkere – eller bare viser mere og mere af sin kraft – nemlig den kraft, som er i gang med at binde døden, vinde over den. Først de små mirakler, siden de større: Helbredelserne af de syge – siden dødeopvækkelsen – og siden det vildeste: At Jesus selv dør og selv opstår – at han dér binder og besejrer dødens kraft, dødsmonstret selv.

Det er stemmen bag, der hele tiden siger: Vent, der er mere. Og den må vi også høre, når vi bevæger os rundt i livet og nogle gange dybt ned i det: Vi får at vide, at der er mere. Vi får at vide, at Jesus er gået

lige så dybt i livet, som noget menneske kan forestille sig – og at der stadig er evangelisk nyt bag den sidste grænse, dødens: Fat mod og vent, for der er altid mere – der er altid liv, fordi Kristus kom og vandt. Amen.

Cæcilie Jessen, sognepræst, Vestermarie og Ny-lars

Salmer:

Før prædikenen synges 551 Der er en vej, men med et ekstra vers. Det ekstra vers (O) lyder:

*Der er en lov,
som af Gud er sat for verden
til værn mod ondskab
og ussel grådighed.
Men ingen evner
at stå imod de magter,
der finder glæden
ved blot at bryde ned.*

*(Holger Lissner 1991 - Tekst: Holger Lissner, 1991,
Melodi: Peter Møller, 1992)*

Salmen synges i rækkefølgen: 1 – 2 – 4 – 0 – 2 – 3

Salmen sættes op i korsform og synges fra løsark, se næste side!

Øvrige salmer:

653 I falmende blade

551 Der er en vej

224 Stat op, min sjæl

42 I underværkers land (mel. Jeg ved et evigt himmerig)

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Mariendal Kirke, Frederiksberg
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk

1 Der er en vej,
som vi alle går alene,
den går mod mørket,
et ukendt skumringsland;
og ingen vender
tilbage fra de egne
med bud om, hvad vi
skal se bag tidens rand.

4 Der er en lov,
som af Gud er sat for verden
til værn mod ondskab
og ussel grådighed.
Men ingen evner
at stå imod de magter,
der finder glæden
ved blot at bryde ned.

2 + 5 Der er en mand,
som i kærlighed til livet
gik ind i mørket
og bar det på sin krop.
Hvad ingen kunne,
det gjorde han for alle:
han blev til mørke -
og mørket lyste op.

6 Der er en lov,
som er stærkere end døden:
at kærligheden
vil få det sidste ord;
og Kristus rejste
den lov til lov for verden.
Nu gælder nåden
til trøst for dem, som tror.

3 Der er en vej,
som vi ikke går alene,
om end den fører
os til et ukendt land;
for Kristus venter
på os ved dødens grænse,
og han er livet,
vi får bag tidens rand.